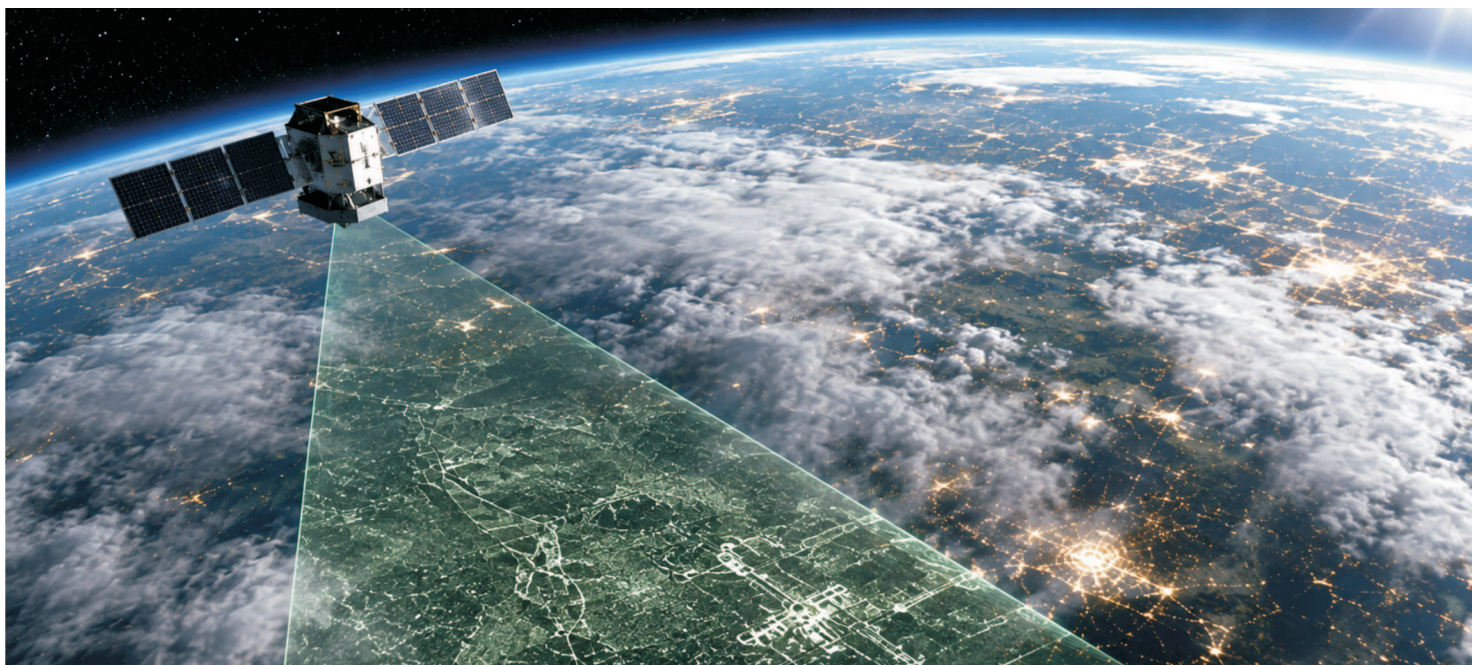

Războiul din Ucraina accelerează cursa globală pentru sateliți militari

Invazia Rusiei în Ucraina a schimbat radical modul în care statele privesc infrastructura spațială, iar sateliții de supraveghere și informații au devenit un element strategic al securității naționale. Europa, Japonia, India și Brazilia își extind capacitățile în acest domeniu, în timp ce companiile specializate atrag investiții de miliarde de euro. Războiul din Ucraina a reprezentat un "moment de cotitură" pentru industria spațială, consideră Rafal Modrzewski, cofondator și director general al companiei ICEYE, într-o declarație pentru CNBC. Potrivit acestuia, piața serviciilor și tehnologiilor spațiale destinate securității s-a extins de aproximativ zece ori, pe măsură ce guvernele acordă o importanță tot mai mare accesului independent la informații furnizate din spațiu.

Sateliții, de la infrastructură auxiliară la activ strategic

Potrivit lui Modrzewski, schimbarea este legată în primul rând de lecțiile desprinse din războiul declanșat de Rusia în Ucrai-

na. Sateliții nu mai sunt priviți doar ca infrastructură de sprijin pentru operațiunile militare, ci ca active strategice capabile să influențeze direct desfășurarea conflictelor. "Spațiul" ar putea deveni astfel unul dintre factorii care determină rezultatul viitoarelor războaie, consideră șeful ICEYE. Imaginile și datele colectate din orbită permit monitorizarea deplasării trupelor, identificarea unor infrastructuri strategice și urmărirea unor obiective militare. În același timp, accesul direct la aceste informații reduce dependența statelor de datele furnizate de aliați. Evoluția se înscrie într-o transformare mai amplă a tehnologiei militare, în care dronele, inteligența artificială și sistemele de supraveghere spațială devin tot mai strâns integrate.

Europa își majorează investițiile în spațiu

Tendința este vizibilă și în Europa, unde cheltuielile statelor pentru sectorul spațial au crescut cu 12% în 2025, până la 13,5 miliarde de euro, potrivit unui raport

al Agenției Spațiale Europene menționat de CNBC. Creșterea a fost susținută în principal de majorarea cheltuielilor naționale pentru apărare, Germania aflându-se în centrul acestei evoluții. Investițiile în infrastructura spațială fac parte din efortul european mai larg de consolidare a industriei de apărare, după o perioadă îndelungată în care statele continentului au investit insuficient în propriile capacități și au depins într-o măsură importantă de garanțiile de securitate oferite de Statele Unite. În acest context, dependența europeană de SUA a devenit o preocupare suplimentară în timpul administrației președintelui Donald Trump. Totodată, statele NATO au convenit anul trecut asupra obiectivului de a ajunge până în 2035 la cheltuieli echivalente cu 5% din PIB pentru apărare și infrastructură asociată apărării, pe fondul evaluării Rusiei drept o amenințare tot mai importantă pentru securitatea europeană.

(continuare în pagin 63)

(urmăre din pagina 62)

ICEYE: sateliți care funcționează și noaptea

Un beneficiar direct al acestei creșteri a cererii este ICEYE, companie finlandezo-poloneză specializată în dezvoltarea de sateliți radar pentru supraveghere, recunoaștere și colectarea de informații. Compania utilizează tehnologia radar cu apertură sintetică (SAR), care permite obținerea de imagini ale suprafeței Pământului fără dependență de lumina naturală. Spre deosebire de sateliții care folosesc camere optice, sistemele SAR pot furniza date noaptea și prin nori, inclusiv în condiții meteorologice dificile. Pentru aplicațiile militare, această caracteristică este esențială, deoarece permite continuarea supravegherii indiferent de momentul zilei sau de condițiile atmosferice.

Compania a atras 450 de milioane de euro

Interesul în creștere pentru infrastructura spațială a atras și capital privat. În luna iunie, ICEYE a atras 450 de milioane de euro într-o rundă de finanțare care a evaluat compania la peste 10 miliarde de euro. Valoarea totală a tranzacției a depășit un miliard de euro, dacă sunt incluse și vânzările de acțiuni existente. Runda de finanțare a avut și o semnificație la nivel european, fiind prima investiție re-

alizată de noul Scaleup Europe Fund, fond al Uniunii Europene în valoare de aproximativ 5 miliarde de euro. Inițiativa urmărește să reducă deficitul de capital de dezvoltare cu care se confruntă companiile europene de tehnologie și să le permită firmelor cu potențial ridicat să atingă dimensiuni suficiente pentru a concura cu rivalii din Statele Unite și China.

Fragmentarea piețelor europene de capital, o problemă

Rafal Modrzewski consideră însă că accesul la finanțare rămâne una dintre principalele probleme pentru companiile europene de tehnologie. Potrivit acestuia, fragmentarea piețelor de capital din Europa împiedică unele companii să atragă volumele de finanțare necesare pentru dezvoltarea lor internațională. Directorul ICEYE susține că Europa ar avea nevoie de o singură piață bursieră de mari dimensiuni și foarte lichidă, în locul actualului sistem împărțit între numeroase piețe naționale. În lipsa unei astfel de piețe, companiile europene din tehnologie sunt adesea atrase de bursele americane, unde pot găsi mai ușor capitalul necesar pentru extindere.

În aceste condiții, ICEYE nu exclude posibilitatea unei viitoare listări pe Nasdaq, deși compania nu a decis încă nici momentul și nici piața pe care ar putea avea loc o ofertă publică inițială. Modrzewski afirmă că și-ar fi dorit ca ICEYE să poată fi

listată în Europa, având în vedere rolul companiei în dezvoltarea suveranității tehnologice europene. În același timp, el consideră Nasdaq o piață "fenomenală" și amintește că mai multe companii europene au reușit să se listeze cu succes în Statele Unite. O eventuală ofertă publică a ICEYE ar putea reprezenta un nou test pentru capacitatea piețelor de capital de a finanța industria spațială europeană.

Noua cursă spațială atrage investitorii

Potrivit șefului ICEYE, interesul investitorilor pentru sectorul spațial este în creștere, iar oferta publică inițială de amploare a SpaceX din iunie ar fi demonstrat apetitul piețelor pentru companiile din acest domeniu. O eventuală listare a ICEYE ar putea beneficia, astfel, de interesul tot mai mare pentru infrastructura spațială și pentru companiile care furnizează tehnologii destinate securității. Noua cursă spațială nu mai este alimentată exclusiv de explorarea spațiului sau de serviciile comerciale. Securitatea, informațiile militare și nevoia statelor de a-și asigura accesul independent la date strategice devin componente tot mai importante ale industriei spațiale. Pentru Europa, miza este dublă: dezvoltarea unor capacități spațiale proprii și crearea unui ecosistem financiar capabil să susțină companiile care dezvoltă aceste tehnologii.

